

**Департамент освіти, науки та молодіжної політики
Івано-Франківської обласної державної адміністрації
Івано-Франківський обласний державний центр науково-технічної
творчості учнівської молоді**

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання науково-
методичної ради Івано-Франківського
обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти
від 24.10.2019 р. № 6

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ департаменту освіти, науки та
молодіжної політики Івано-
Франківської облдержадміністрації
від 20.01.2020 р. № 32

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО НАПРЯМУ**

«МОБІЛЬНА ФОТОГРАФІЯ»

1 рік навчання

**Івано-Франківськ
2019 р.**

Автор:

Цінівська Людмила Вячеславівна – керівник гуртка «Мобільна фотографія» Івано-Франківського обласного державного центру науково-технічної творчості учнівської молоді.

Рецензенти:

Скорохода Інна Михайлівна – завідувач інформаційно-методичного відділу Івано-Франківського обласного державного центру науково-технічної творчості учнівської молоді.

Джус Оксана Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мобільна фотографія з недавнього часу стала невід'ємною частиною повсякденного життя, а смартфон став незамінним супутником, виконуючи роль фотоапарата і комп'ютера одночасно. Кожен із нас сьогодні трохи фотограф, трохи редактор і трохи модель. Мобільна зйомка стала надзвичайно популярною. Зокрема фотографія, зроблена за допомогою смартфона є найбільш популярним видом мистецтва серед учнівської молоді. Саме це стало підґрунтям створення програми гуртка «Мобільна фотографія». На цьому гуртку діти досліджують світ фотографії, використовуючи звичайну камеру мобільного телефона. Обробляють знімки за допомогою графічного онлайн редактора Avatan та графічного редактора Adobe Photoshop CS6.

Графічний редактор Avatan - це фоторедактор, який доступний онлайн і надається безкоштовно. Розробники позиціонують його як «незвичайний редактор», але найвідповіднішим для нього буде – «багатофункціональний». Звичайно на сьогоднішній день існує багато різноманітних сервісів для редагування зображень. Це pixlr.com, Fotor.com, Picmonkey.com, befunky.com, fotoflexer.com, Lunapic.com. Однак функціональність деяких з цих сервісів дещо обмежений і не такий легкий для сприйняття як в Avatan. На відміну від інших редакторів в Avatan присутня величезна кількість ефектів, які в свою чергу мають власні настройки (ступінь прозорості, поворот, величина і т ін.). Також тут є розділ «Історія дій», де можна переглянути всі ті операції, які виконали із зображенням. У користувача є можливість скасувати кожен із них окремо, що дуже зручно.

Навчальна програма «Мобільна фотографія», яка базується на роботі з комп'ютерними графічними редакторами Adobe Photoshop CS6 та Avatan, передбачає застосування таких методів навчання: пояснювально-ілюстративний (розповідь, пояснення, бесіда, демонстрація), безпосередньо наочне навчання (спостереження, практичні заняття, екскурсії, робота з комп'ютером), самостійна робота вихованців гуртків (робота в мережі Інтернет, з фоторедакторами Avatan, Adobe Photoshop CS6 та ін.).

Знання набуті на заняттях згодом можуть бути застосовані вихованцями гуртків як у побуті, так і в професійній діяльності.

Програма гуртка «Мобільна фотографія» передбачає 1 рік навчання – основний рівень 144 години (4 години на тиждень), розрахована на дітей віком 13 - 18 років.

Мета програми:

1. Ознайомлення з мобільною фотографією, основними прийомами зйомки, кольором і світлом у фотографії, друком та зберіганням фотографії.
2. Навчання обробки фотографії в програмі Avatan.
3. Навчання обробки фотографії в графічному редакторі Adobe Photoshop CS6 та поєднання функцій двох програм.
4. Розвиток творчої та пізнавальної діяльності учнів.

5. Прищеплення любові до дослідницької діяльності.

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

пізнавальної: оволодіння основами фотомонтажу за допомогою комп'ютера.

практичної: формування вмінь і навичок роботи з фототехнікою, різними програмами для обробки цифрової фотографії;

творчої: емоційний, фізичний та інтелектуальний розвиток; задоволення потреби особистості у творчій самореалізації, бажання творити і втілювати свої ідеї в життя;

соціальної: виховання культури праці і спілкування, пробудження та формування стійкого інтересу до художньої фотографії.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Розділ, тема	Кількість годин		
		практичні заняття	теоретичні заняття	усього
1.	Вступ. Завдання курсу. Фотографування. Професійна етика фотографа	4	2	6
2.	Практичне фотографування. Композиційна побудова кадру та його ідейність при зйомці в школі, на природі тощо	22	10	32
3.	Комп'ютерні графічні редактори Avatan та Photoshop CS6. Загальні положення. Вивчення панелі інструментів. Кадрування зображення	10	12	22
4.	Робота із зображенням. Додаткова обробка фотографій. Тонування фотографій. Ретушування, комп'ютерна обробка	16	14	30
5.	Фільтри та текстури в графічному редакторі Avatan. Дії. Застосування їх як засобу виправлення недоліків та досягнення творчого задуму	8	2	10
6.	Портретна зйомка. Загальні вимоги до портретної зйомки	16	2	18
7.	Ретуш в графічних редакторах Avatan та Adobe Photoshop CS6	8	2	10
8.	Текст у фотографії, наклейки,	6	4	10

	рамки. Пластика та розмиття у графічних редакторах Avatan та Adobe Photoshop CS6			
9	Виставка робіт вихованців гуртка	4	-	4
10	Підсумкове заняття	2	-	2
Разом		96	48	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ. Завдання курсу. Фотографування. Професійна етика фотографа (6 год.)

Теоретична частина. Мета і завдання гуртка. Ознайомлення з програмою. Інструктаж із техніки безпеки. Організаційні питання.

Мобільні фотокамери. Їх характеристики. Основні прийоми зйомки, колірний тон, насиченість. Як світло впливає на фотографію. Професійна етика фотографа.

Практична частина. Фотозйомка в різних умовах. Види зйомок (макро-, мікро-, стереозйомка, панорама).

2. Практичне фотографування. Композиційна побудова кадру та його ідейність при зйомці в школі, на природі тощо (32 год.)

Теоретична частина. Творчий задум та його вирішення. Продумування побудови кадру, вибір точки фотографування. Найпростіші композиційні форми. Виділення головного у композиційному задумі, багатоплановість, рівновага, гармонія. Технічне вирішення композиції. Обговорення та вирішення помилок композиції. Друк фотокарток.

3. Комп'ютерні графічні редактори Avatan та Adobe Photoshop CS6. Загальні положення. Вивчення панелі інструментів. Кадрування зображення (22 год.)

Теоретична частина. Основні робочі якості та можливості графічного редактора Avatan. Панелі інструментів, меню, елементи управління. Робота в програмі Adobe Photoshop CS6. Ознайомлення з основними функціями та засобами обробки фотографії. Основні етапи роботи у програмі. Імпортування файлів.

Практична частина. Покращення фотографій (різкість, колір, обрізання фотографії, поворот).

4. Робота із зображенням. Додаткова обробка фотографій. Тонування фотографій. Ретушування, комп'ютерна обробка (30 год.)

Теоретична частина. Методи і способи обробки фотографії. Дії над фотографією. Функція авто виправлення. Корекція кольору і різкості за допомогою графічного редактора Avatan. Клонування.

Прийоми роботи із «зображенням», головні принципи. Робота з графічним редактором Adobe Photoshop CS6 над яскравістю та контрастом. Функції «фільтрування» (удосконалення) фотознімка, види чіткості.

Практична частина. Фотографування природи та у приміщенні. Робота над фотографією. Зміна розміру фотографії, клонування (розмноження об'єктів у вказані точки).

Доцільність та способи застосування цих дій.

5. Фільтри та текстури в графічному редакторі Avatan. Дії. Застосування їх як засобу виправлення недоліків та досягнення творчого задуму (10 год.)

Теоретична частина. Фільтри (чорно-білий, пом'якшення кольору, віньєтка, інфрачервоний, 3D ефект, сепія, посилення кольору, матовий, лomoграфія. ефект Holga, твердість, нічне видіння) .

Практична частина. Зйомка в різних умовах. Застосування фільтрів як засобу виправлення недоліків.

Дії над фотографією.

Вкладка «Дії» в графічному редакторі Avatan (янтар, вельвія, прозорий, промінь, прохолода, графіт та ін).

Вкладка «Текстури» для фотографії в графічному редакторі Avatan (потертість, скло, вогонь, веселка, боке, сніг, дощ, хмари). Зміна положення даних ефектів, поворот, зміна насиченості.

6. Портретна зйомка. Загальні вимоги до портретної зйомки (18 год.)

Теоретична частина. Правила проведення портретної зйомки. Пози та вираз обличчя людини, яку фотографують. Освітлення. Тон. Положення апарата. Портретна зйомка при природному та штучному освітленні.

Практична частина. Фотографування з різних точок зйомки. Аналіз фоторобіт. Виявлення помилок.

7. Ретуш в графічних редакторах Avatan та Adobe Photoshop CS6 (10 годин)

Теоретична частина. Різні способи застосування ретушу при обробці фотографій. Відмінності у застосуванні ретушу графічним редактором Avatan та графічним редактором Adobe Photoshop CS6. Застосування цих графічних редакторів в поєднанні для створення гармонійного зображення.

Практична частина. Редагування в графічному редакторі Avatan очей, зубів, волосся, макіяжу, фігури (аерограф, видалення зморшок, загар, рум'янець, зміна кольору очей, яскравість та підведення очей, олівець для брів, тіні для повік, колір губів, вибілювання зубів, пластика, клонування, видовження ніг). Клонування.

Виправлення недоліків зовнішності у фотографії за допомогою Adobe Photoshop CS6. Доцільність використання різних кісточок. Трансформація фрагменту зображення.

8. Текст у фотографії. Наклейки. Рамки. Пластика та розмиття у графічних редакторах Avatan та Adobe Photoshop CS6 (10 год.)

Теоретична частина. Вкладка «Текст» в графічному редакторі Avatan. Вибір шрифту. Властивості тексту. Заміна кольору, нахил, жирність та плавний перехід. Налаштування прозорості тексту. Наклейки в графічному редакторі Avatan. Зменшення та збільшення наклейок, заміна кольору, поворот наклейок, затемнення.

Застосування рамок у фотографії (фігури, тінь, картини, фотоплівка, обривок, слайд, до і після, дзеркальна рамка, палароїд, старовинне фото, картина). Заокруглення кутів, розмивання країв, додавання фігурних і вирізаних рамок, тіні та границі. Пластика. Різноманітні приклади застосування. Міра та гармонія.

Розмиття (розмиття по Гаусу, розмиття +, радикальне розмиття, розмиття по фігурі, розмиття діафрагми та ін.) у межах графічного редактора Adobe Photoshop CS6.

Практична частина. Фотографування портрету, пейзажу, архітектури, рухомих об'єктів та ін. Розробка рекламного зображення.

9. Виставка робіт вихованців гуртка (4 год.)

Зустріч з відомими фотомайстрами, фотохудожниками. Ознайомлення з їхніми роботами.

Відбір фотографій на виставку. Оформлення виставки. Участь у різних фотоконкурсах та виставках.

10. Підсумкове заняття (2 год.)

Проведення підсумків роботи гуртка за рік. Організація конкурсу на кращу відредаговану фотографію. Відзначення переможця.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці гуртка повинні знати:

- характеристики мобільної камери;
- основні прийоми зйомки;
- колір і світло у фотографії;
- можливості графічного редактора Avatan;
- можливості графічного редактора Adobe Photoshop CS6.

Вихованці гуртка повинні вміти:

- виконувати різножанрову фотозйомку;
- підключати камеру до комп'ютера, зберігати знімки;
- працювати із зображенням, використовуючи всі можливості графічного редактора Avatan;
- обробляти фотознімки за допомогою графічного редактора Adobe Photoshop CS6.

Вихованці гуртка повинні набути досвід:

- роботи в графічному редакторі Adobe Photosop CS6: створення нового документа, відкриття та збереження зображення; панель інструментів; режими й моделі кольору, установлення кольору; фільтри різних видів; шари, режими накладання, інструменти палітри інструментів;
- роботи в графічному редакторі Avatan: користування панелями інструментів, меню, елементами управління;
- користування різною фотоапаратурою;
- користування меню та режимами мобільного телефона, цифрового фотоапарата під час зйомки різних сюжетів;
- виконання різножанрової фотозйомки;
- аналізування та попереджування типових помилок юних фотографів;
- зберігання знімків;
- підготовки до друку й друкування фотографії.

Орієнтовний перелік обладнання, інструментів та матеріалів, необхідних для роботи гуртка “Мобільна фотографія”

Для реалізації поставлених цілей і завдань програма передбачає наявність мобільних телефонів у вихованців гуртка з камерами не менше 10 мегапікселів.

<i>Основне обладнання</i>	Кількість
Комп'ютери	12
Мобільна камера або фотоапарат	12
Принтер	2
Селфі-палка	12
Флешка	12
<i>Інструменти та матеріали</i>	
Фотопапір	2 уп.
Прикладне програмне забезпечення до комп'ютерів	

БІБЛІОГРАФІЯ:

1. Мураховский В.И. Азбука цифрового фото / В.И. Мураховский, С.В. Симонович – СПб.: Питер, 2005. – С. 144.
2. Айсманн К. Цифровая фотография. Эффективный самоучитель / К. Айсманн Ш. Дугган, Т. Грей – СПб: ООО ДиаСофтЮП, 2005. – С. 60
3. Гринберг. С. Цифровая фотография. / С. Гринберг // Самоучитель. 3-е издание — СПб.: Питер, 2004. — С. 35-40
4. Джорджес Г. 50 эффективных приемов съемки цифровым фотоаппаратом / Г. Джорджес, Л. Берман, К. Мар – М.: Вильямс, 2004. — С. 33-58 с.
5. Іщенко С. Л. Програма та методичні вказівки для роботи фотогуртка / С.Л. Іщенко – смт. Велика Багачка, 2003. – С 10-35

Інтернет-ресурси:

1. Мистецтво художньої фотографії [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://bukvar.su/kultura-i-iskusstvo/page,2,147588> - Iskusstvo-hudozhestvennoiy-fotografii.html
2. Становлення і розвиток фотомистецтва як складова професійно-прикладної та фізичної підготовки фотовідеодизайнера [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.academia.edu/26812559/>
3. Техніка фотозйомки і жанри фотографій [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://ru.calameo.com/read/0041894789a9af606633_1
4. Фотографія – це творче дослідження життя [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://life.pravda.com.ua/society/2014/07/16/17515_0/
5. Фотографія – це творче дослідження життя [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://life.pravda.com.ua/society/2014/07/16/17515_0/
6. Фотографія як мистецтво [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://bukvar.su/kultura-i-iskusstvo/page,2,148111> - Fotografiya-kak-iskusstvo.html